

Міністерство освіти і науки України
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЗАКАРПАТСЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою ВСП

«Закарпатський лісотехнічний фаховий
коледж Національного лісотехнічного
університету України»

Протокол від 26.04.2023 № 8

Голова Педагогічної ради

Михайло ЛИПЧЕЙ

ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ЕКОНОМІКА

Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**

Спеціальність **051 Економіка**

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

Освітня кваліфікація **фаховий молодший бакалавр з економіки**

Хуст – 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми

«ЕКОНОМІКА»Галузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**Спеціальність **051 Економіка**Освітня кваліфікація **фаховий молодший бакалавр з економіки****РОЗГЛЯНУТО, ОБГОВОРЕНО І СХВАЛЕНО**

на засіданні циклової комісії економічних та деревообробних дисциплін

*Протокол № 9 від 10.04.2023*Голова циклової комісії Анжела Пилип**РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО**

на засіданні методичної ради ЗЛФК

Протокол № 6 від 19.04.2023

Заступник директора

з навчальної роботи Юрій МОРОЗ**РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО**

на засіданні педагогічної ради ЗЛФК

*Протокол № 8 від 26.04.2023*Директор коледжу Михайло ЛИПЧЕЙ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» для підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Човганин Мар'яна Федорівна** – керівник робочої групи, викладач вищої категорії економічних дисциплін, викладач-методист ;
2. **Хмара Іван Михайлович** – викладач вищої категорії інформаційно-математичних дисциплін, викладач-методист, член робочої групи;
3. **Шимон Тетяна Михайлівна** – викладач вищої категорії економічних дисциплін, член робочої групи.

Залучені стейкхолдери:

1. **Щербіна Наталія Леонідівна** – економіст, головний бухгалтер ТОВ «БМ&Н»;
2. **Вербіна Оксана Йосипівна** – головний економіст ДП «Хустське ЛДГ».

Освітньо-професійна програма «Економіка» спеціальності 051 Економіка підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» розроблена відповідно до Законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII, Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами від 26.06.2020 № 519), від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266, «Про затвердження ліцензійних умов освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 (зі змінами від 10.05.2018 № 347, зі змінами від 24.03.2021 №365), наказу Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України». Класифікатор професій ДК 003:2010».

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Економіка»
освітньо-професійного ступеня (ОПС) «фаховий молодший бакалавр»
зі спеціальності 051 «Економіка»**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу освіти та структурного підрозділу	Відокремлений структурний підрозділ «Закарпатський лісотехнічний фаховий коледж Національного лісотехнічного університету України» Циклова комісія економічних та деревообробних дисциплін
Рівень освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Рівень освіти – фахова передвища освіта Фаховий молодший бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Економіка
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	120 кредитів ЄКТС, термін навчання на основі БЗСО – 2 роки 10 місяців, диплом фаховий молодший бакалавр
Наявність акредитації	Сертифікат МОН України про акредитацію ОКР «молодший спеціаліст» серія УД № 14015237, термін дії – до 01 липня 2026
Цикл/рівень	Кваліфікація фахової передвищої освіти – фаховий молодший бакалавр, відповідає 5 рівню Національної рамки кваліфікацій
Передумови	Умови вступу визначаються Правилами прийому до Закарпатського лісотехнічного фахового коледжу для здобуття освітньо-професійного рівня «фаховий молодший бакалавр»; Наявність базової або повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник».
Форми здобуття освіти	Підготовка фахівців проводиться за денною і заочною (дистанційною) формами здобуття освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньо-професійної програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://zltk.com.ua/освітньо-професійні-програми/
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка здобувачів фахової передвищої освіти в галузі економіки, здатних розв'язувати спеціалізовані завдання та прикладні задачі, пов'язані із застосуванням технічних засобів навчання і технологій виробництва	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	

Предметна область	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051 Економіка	
Орієнтація освітньо-професійної програми	Програма базується на сучасних методах, що включають наукові і соціально-економічні принципи і методи, на яких базуються технології виробництва, первинної обробки, зберігання та транспортування продукції; поняття, теорії та закони фундаментальних та соціальних наук, ефективності технологічних операцій, безпеки життєдіяльності та збереженням довкілля, в рамках реалізації якої можлива подальша професійна кар'єра.	
Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка за освітньо-професійною програмою «Економіка»	
Особливості програми	Освоєння програми вимагає обов'язкове проходження виробничих та навчальних практик на базі виробничих підприємств. Програма націлена на підготовку фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання типових спеціалізованих задач та практичних проблем.	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування	Згідно Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) випускник з професійною кваліфікацією «фахівець з економіки» може працевлаштуватися на посади з наступною професійною назвою робіт:	
	Професійна назва робіт	Код КП
	Технік з планування	3119
	Технік з нормування праці	3119
	Технік з праці	3119
	Асистент економіста-демографа	3434
	Асистент економіста-статистика	3434
	Помічник керівника підприємства(установи, організації)	3436.1
	Помічник керівника виробничого підрозділу	3436.2
	Помічник керівника іншого основного підрозділу	3436.2
	Помічники керівників малих підприємств без апарату управління.	3436.3
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття вищої освіти: - Початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; - перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Набуття додаткових компетентностей у системі освіти для дорослих.	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, технологія проблемного і диференційованого навчання, технологія інтенсифікації та індивідуалізації навчання, технологія програмованого навчання, інформаційна технологія, технологія розвивального навчання, кредитно-модульна система оцінювання, електронне навчання, самонавчання, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекції, практичні та лабораторні заняття;	

	самостійна робота студента з навчальною (підручники, посібники, конспекти тощо) та науково-економічною літературою; консультації з викладачами, семінари; Виконання курсових робіт (проектів), індивідуальних робіт та інших індивідуальних завдань; Проходження практик на підприємствах галузі.
Оцінювання	Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль. Екзамени, заліки та диференційовані заліки проводяться відповідно до вимог "Положення про контроль знань у Закарпатському лісотехнічному фаховому коледжі". У ЗЛФК використовується кредитно-модульна форма контролю після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (змістового модуля) з певної дисципліни. Рейтинг студента згідно Положення про оцінювання знань студентів у Закарпатському лісотехнічному фаховому коледжі. Кваліфікаційний іспит із комплексу фахових дисциплін.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічної науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина України. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 1. Здатність ідентифікувати інформацію та усвідомлювати проблеми фахової діяльності, базові засади функціонування сучасної економіки. СК 2. Здатність обирати й застосовувати положення нормативно-правових актів для якісного виконання завдань та обов'язків професійної діяльності.

	<p>СК 3. Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 4. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 5. Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища.</p> <p>СК 6. Здатність вирішувати професійні завдання з організації діяльності окремих підрозділів суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 7. Здатність виконувати завдання, пов'язані з функціонуванням системи управління суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 8. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів.</p> <p>СК 9. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 10. Здатність виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх розв'язання під час аналізу конкретних ситуацій економічного характеру.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Результати навчання (РН)</p>	<p>РН 1. Знати свої права та обов'язки як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.</p> <p>РН 3. Здійснювати пошук, збирання, оброблення та аналізування інформації у професійній діяльності.</p> <p>РН 4. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій.</p> <p>РН 5. Використовувати сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань.</p> <p>РН 6. Проявляти ініціативу та підприємливість щодо розвитку підприємства (підрозділу).</p> <p>РН 7. Володіти економічною термінологією, оперувати категоріями, поняттями економіки та соціально-економічних систем різного рівня.</p> <p>РН 8. Використовувати нормативно-правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>РН 9. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.</p> <p>РН 10. Аналізувати результати діяльності суб'єктів господарювання для визначення напрямів їх удосконалення.</p> <p>РН 11. Планувати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.</p> <p>РН 12. Розв'язувати професійні завдання з організації діяльності підприємства (підрозділу).</p> <p>РН 13. Володіти методами й інструментами для виконання управлінських рішень щодо функціонування підприємств (підрозділу).</p> <p>РН 14. Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань.</p> <p>РН 15. Володіти навичками міжособистісної взаємодії, які дають змогу досягати професійної мети.</p>

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Педагогічні працівники відповідають вимогам чинного законодавства України. Склад викладачів за фахом, досвідом роботи і кваліфікацією забезпечує виконання навчальних планів і програм, вимоги освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівців, якісне проведення усіх видів занять, забезпечуючи належний рівень підготовки фахових молодших бакалаврів.</p> <p>Якісний склад педагогічних працівників які забезпечують освітній процес спеціальності за основним місцем роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спеціаліст вищої категорії – 94 % викладачів; <p>Атестація педагогічних та науково-педагогічних працівників закладу освіти проводиться на засадах, визначених Законами України «Про освіту» та «Про фахову передвищу освіту».</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчально-матеріальна база коледжу дає змогу організувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному рівні. Навчальні кабінети та лабораторії обладнані необхідними технічними засобами, приладами та інструментами. При проведенні лекційних занять використовуються мультимедійні проєктори, лекційні аудиторії, обладнання для дистанційного проведення занять.</p> <p>Навчальна практика проводиться у комп'ютерних аудиторіях, виробничо-технологічна та переддипломна практики проводяться на виробництві.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт http://zltk.com.ua містить інформацію про освітньо-професійні програми, навчальну і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Всі учасники освітнього процесу мають необмежений доступ до мережі Інтернет.</p> <p>Бібліотечне обслуговування читачів проводиться в абонементі і у читальній залі на 60 місць.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Закарпатським лісотехнічним фаховим коледжем та закладами освіти різних освітніх рівнів і науковими установами України.</p> <p>Основу організації освітнього процесу в коледжі становлять засади та принципи Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС), що дозволяє здійснювати перезарахування кредитів ЄКТС та результатів оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	Відсутня
Навчання іноземних здобувачів освіти	Немає

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен)	Кількість кредитів	Форма підсумково- го контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОПП (ОК)			
Дисципліни, що формують загальні компетентності			
ОК 1	Історія України	1,5	дифзалік
ОК 2	Основи правознавства	1,5	дифзалік
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1,5	екзамен
ОК 4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4	дифзалік
ОК 5	Політична економія	3	екзамен
ОК 6	Фізичне виховання	2	дифзалік
ОК 7	Вища математика	3,5	екзамен
ОК 8	Інформатика та комп'ютерна техніка	2	дифзалік
ОК 9	Економіка підприємства (в т.ч. курсова робота)	4,5	екзамен
ОК 10	Фінанси підприємства	1,5	дифзалік
ОК 11	Бухгалтерський облік	3	екзамен
ОК 12	Статистика	1,5	дифзалік
Всього		29,5	
1.2. Дисципліни, що формують спеціальні компетентності			
ОК 13	Планування та організація діяльності підприємства (в т.ч. курсовий проєкт)	7	дифзалік, екзамен
ОК 14	Фінансовий облік (в т.ч. розрахункова робота)	4	дифзалік, екзамен
ОК 15	Інформаційні системи і технології на підприємстві	4	дифзалік, екзамен
ОК 16	Економіка і нормування праці	4	екзамен
ОК 17	Управління витратами	3	екзамен
ОК 18	Економічний аналіз	3	екзамен
ОК 19	Ціноутворення	2	дифзалік
ОК 20	Статистика підприємства	2	дифзалік
ОК 21	Фінанси	1,5	дифзалік
ОК 22	Маркетинг	2,5	дифзалік
ОК 23	Менеджмент	2,5	дифзалік
ОК 24	Охорона праці	1,5	екзамен
Всього		37,0	
2. Практична підготовка			
Практики навчальні:			
ОК 25	Інформатика та комп'ютерна техніка	6	дифзалік
ОК 26	Інформаційні системи і технології на підприємстві	1	дифзалік
ОК 27	Технологічна (виробнича) практика	3	дифзалік
ОК 28	Переддипломна практика	6	дифзалік
Всього		16	
Всього обов'язкових компонентів		82	

3.1. За рішенням педагогічної ради коледжу			
ОК 29	Податкова система	3	дифзалік
ОК 30	Зовнішньоекономічна діяльність	2	дифзалік
ОК 31	Вступ до спеціальності	2	дифзалік
ОК 32	Основи екології	1,5	дифзалік
ОК 33	Основи філософських знань	1,5	дифзалік
ОК 34	Соціологія	1,5	дифзалік
ОК 35	Гроші і кредит	3	дифзалік
ОК 36	Страхові послуги та інвестиційні проекти	1,5	дифзалік
Всього		16,0	
3.2. За вибором здобувача освіти за спеціальністю			
ВК1	Мікроекономіка	2,0	дифзалік
ВК2	Дослідження операцій в економіці	2,0	дифзалік
ВК3	Макроекономіка	1,5	дифзалік
ВК4	Основи підприємництва	1,5	дифзалік
ВК 5	Інвестування	1,5	дифзалік
ВК 6	Пошук роботи і працевлаштування	1,5	дифзалік
ВК 7	Безпека життєдіяльності	1,5	дифзалік
ВК 8	Організація власного бізнесу	1,5	дифзалік
ВК 9	Страхування	1,5	дифзалік
ВК 10	Елементи теорії ймовірностей та математична статистика	1,5	дифзалік
Всього		8	
3.3. Вибіркові дисципліни за уподобанням здобувача освіти			
ВКУ 11	Культурологія	1,5	дифзалік
ВКУ 12	Політологія	1,5	дифзалік
ВКУ 13	Основи психології і етика ділових відносин	1,5	дифзалік
ВКУ 14	Основи психології сучасної сім'ї	1,5	дифзалік
Всього		3	
Загальний обсяг вибірових компонентів за вибором здобувача освіти		11	
Разом		109,5	
Екзаменаційна сесія		9	
Державна атестація		1,5	
Всього		10,5	
РАЗОМ		120	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

В основу розроблення освітньо-професійної програми покладено компетентнісний підхід з використанням ЄКТС, де для досягнення запланованих результатів навчання за освітньо-професійною програмою (навчальною дисципліною) передбачаються певні витрати часу здобувачем фахової передвищої освіти, тобто необхідний і достатній обсяг навчального навантаження студента, виражений у кількості кредитів ЄКТС (один кредит ЄКТС дорівнює 30 годинам).

До блоку загальної підготовки відносяться навчальні дисципліни, які спрямовані на формування загальних компетентностей у здобувача фахової передвищої освіти, зокрема емоційного інтелекту, світогляду та організаційних навичок.

До блоку професійної підготовки відносяться навчальні дисципліни, які спрямовані на формування спеціальних фахових компетентностей відповідної спеціальності у здобувача фахової передвищої освіти, зокрема, предметної області та професійного спрямування.

Навчальне навантаження здобувача фахової передвищої освіти включає всі види його роботи (самостійну, аудиторну, лабораторну тощо) відповідно до навчального плану.

Послідовність вивчення компонентів освітньо-професійної програми

Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики)	Семестри							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Культурологія		+						
Політологія		+						
Основи правознавства	+							
Безпека життєдіяльності		+						
Політекономія			+					
Бухгалтерський облік				+				
Фінанси підприємства					+			
Історія України				+				
Інформатика та комп'ютерна техніка				+				
Основи екології		+						
Статистика					+			
Вступ до спеціальності				+				
Планування та організація діяльності підприємства				+	+			
Фінансовий облік					+	+		

Іноземна мова (за професійним спрямуванням)					+			
Фізичне виховання					+			
Вища математика				+				
Економіка і нормування праці					+			
Управління витратами						+		
Економічний аналіз						+		
Ціноутворення						+		
Статистика підприємства						+		
Податкова система						+		
Українська мова (за професійним спрямуванням)				+				
Основи філософських знань		+						
Дослідження операцій в економіці						+		
Зовнішньоекономічна діяльність підприємств						+		
Страхові послуги та інвестиційні проекти						+		
Соціологія				+				
Економіка підприємства				+				
Основи психології та етика ділових відносин				+				
Основи психології сучасної сім'ї				+				
Охорона праці					+			
Менеджмент			+					
Маркетинг			+					
Інформаційні системи і технології на підприємстві					+	+		
Фінанси						+		
Гроші і кредит					+			
Мікроекономіка						+		
Макроекономіка						+		
Основи підприємництва						+		
Пошукова робота і працевлаштування						+		
Організація власного бізнесу		+						

Страхування					+			
Елементи теорії ймовірності та математична статистика					+			
Інформатика та компютерна техніка (практика)				+				
Інформаційні системи і технології на підприємстві (практика)					+			
Технологічна практика					+			
Переддипломна практика						+		

2.3. Анотації компонент.

Обов'язкові компоненти ОПП.

Дисципліни, що формують загальні компетентності

Історія України Формування суспільної свідомості на основі системних знань про закономірності й особливості історичного поступу, ознайомлення з новими дослідженнями та концепціями минулого і сучасного нашої історії, насамперед про українську народність, етногенетичні процеси, українську державність; їх місце в загальноісторичному розвитку тогочасних народів, новітній епосі. Аналіз та узагальнення, критичне осмислення інших аспектів життя українського суспільства, які в комплексі становлять історичний процес.

Українська мова (за професійним спрямуванням) Формування системи знань зі специфіки української професійної мови, фахової термінології як основи професійної мови та стилістики службових документів. Українська орфографія, її значення для правильного оформлення ділових документів. Роль словників у складанні ділових паперів. Застосування і роль морфологічних засобів у ділових документах. Синтаксис, синтаксичні засоби, їх місце у ділових паперах.

Політекономія Економічні явища і процеси; особливості розвитку ринкової економіки в Україні; економічні механізми, які визначають суб'єктів господарювання; основи організації фінансово-господарської діяльності підприємств галузі; зміст основних категорій, законів і процесів ринкової економіки; суть циклічного розвитку економіки, економічної кризи та шляхів її подолання; трансформація процесів з погляду нових світоглядних, концептуальних і теоретичних підходів економічного життя і науки; особливості сучасного стану економіки, чинники макроекономіки і макродинаміки, механізм та причини інфляції і безробіття, виявлення проблем економічного характеру, методи їх вирішення і оцінювання; приймання практичних рішень, щодо ефективного застосування набутих економічних знань під час виконання своїх професійних обов'язків.

Основи правознавства Основи теорії держави і права. Основи конституційного права. Основи адміністративного права. Основи цивільного права. Основи сімейного права. Основи трудового права. Основи кримінального права. Основи екологічного права.

Фізичне виховання Формування фізичної культури молодого фахівця і здатність реалізувати її в соціально-професійній підготовці та сім'ї. Фізичні вправи оздоровчого спрямування (вправи без предметів і з предметами, естафети, дихальні вправи, елементи спортивних ігор). Поліпшення рухової активності, функціональних можливостей, зміцнення фізичного здоров'я, розвиток фізичних здібностей, які відповідають професійній діяльності майбутнього фахівця.

Іноземна мова (за професійним спрямуванням). Розвиток загальних та професійноорієнтованих комунікативних мовленнєвих компетенцій для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі. Вдосконалення навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами. Ведення ділової документації в межах компетенції, розвиток навичок анування, складання резюме.

Вища математика Лінійна алгебра. Елементи аналітичної геометрії. Математичний аналіз. Диференціальне числення функцій однієї змінної. Інтегрування. Диференціальні рівняння та ряди.

Інформатика та комп'ютерна техніка Текстовий редактор. Табличний процесор. Системи управління базами даних. Редактор презентацій. Графічний редактор. Хмарні технології. Використання хмарного сховища Google Диск. Інформаційна безпека в Інтернеті. Основи веб-дизайну.

Економіка підприємства Поняття й види підприємств. Структура та управління підприємством. Ринок і продукція. Персонал, продуктивність і оплата праці. Капітал підприємства. Витрати на виробництво та реалізацію продукції. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

Фінанси підприємства Сутність фінансів. Фінансові ресурси. Організація фінансової роботи на підприємстві. Організація грошових розрахунків підприємств. Грошові надходження підприємств. Формування і розподіл прибутку. Сутність і методи обчислення рентабельності. Оподаткування підприємств. Обігові кошти підприємств. Кредитування підприємств. Оцінка й аналіз фінансового стану підприємств.

Бухгалтерський облік Господарський облік, його суть, види, завдання. Предмет і методи бухгалтерського обліку. Бухгалтерський баланс. Рахунки бухгалтерського обліку. План рахунків. Документація та інвентаризація. Облік господарських процесів. Бухгалтерська звітність.

Статистика Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження. Зведення і групування статистичних даних. Аналіз рядів розподілу. Індекси. Статистичні дані, таблиці, графіки.

2.4 Дисципліни, що формують спеціальні компетентності

Планування та організація діяльності підприємства Загальні відомості про склад, структуру, завдання та спеціалізацію виробничих підрозділів, що формують оптимальну організаційну структуру підприємства. Процеси забезпечення ефективного функціонування виробничих процесів. Організаційні форми та економічні методи виробництва. Методики планування виробництва та розрахунки планових показників. Напрямки обґрунтування виробничих стратегій підприємства.

Фінансовий облік Сприяє засвоєнню знань з ведення обліку активів підприємства. Організація ведення обліку на підприємствах різних форм власності. Облік грошових коштів в касі та на рахунках в банку. Облік дебіторської заборгованості. Облік основних засобів та нематеріальних активів. Облік інвестицій. Облік капіталу. Облік витрат виробництва й готової продукції. Облік браку та напівфабрикатів. Облік довгострокових і короткострокових зобов'язань. Облік праці, заробітної плати та відрахувань на соціальні заходи. Облік доходів. Облік фінансових результатів. Фінансова звітність.

Інформаційні системи і технології Формування професійних компетенцій при розробці, аналізі та застосуванні інформаційних систем.

Економіка і нормування праці. Нормування: поняття, види, методи. Процеси та методи вивчення теорії й практики господарювання, формування та використання виробничого потенціалу, взаємодії всіх видів ресурсів, організації й ефективності господарської та інших видів діяльності підприємства.

Управління витратами Принципи і механізм формування виробничих витрат, основні чинники та джерела формування витрат. Методи калькулювання собівартості. Система управління витратами. Мінімізація витрат.

Економічний аналіз Основи економічного аналізу. Інформаційна база та організація економічного аналізу. Методичні прийоми різних видів аналізу. Аналіз витрат та фінансових результатів діяльності підприємства. Виявлення внутрішніх резервів раціонального використання ресурсів.

Ціноутворення Базові уявлення про основні елементи ціни, її структуру. Сутність, цілі та завдання ціноутворення. Методи ціноутворення. Засоби цінового стимулювання.

Статистика підприємства Предмет, методи та завдання статистики підприємства. Статистика персоналу підприємства. Статистика активів. Статистика витрат. Статистика фінансових результатів.

Фінанси Сутність фінансів та фінансової системи. Державні фінанси, фінансова політика та фінансовий механізм. Бюджетна система, державний бюджет, бюджетна політика. Податки та податкова система. Державний кредит як складова державних фінансів. Роль цільових фінансових фондів та місцевих фінансів у фінансовій системі країни. Валютно-фінансові відносини та валютні фонди.

Маркетинг Сутність маркетингу, система і характеристики. Маркетингові дослідження. Маркетингова товарна політика. Методи маркетингового ціноутворення та маркетингова цінова політика. Комплекс маркетингових комунікацій. Організація і контроль маркетингової діяльності підприємства.

Менеджмент Основні поняття менеджменту. Історія розвитку менеджменту. Планування як загальна функція управління. Організація управління підприємством. Управління колективами та вирішення конфліктів. Мотивація як загальна функція менеджменту. Контроль і регулювання як функції менеджменту. Види організаційних структур управління. Керівництво і лідерство. Ефективність менеджменту.

Охорона праці Положення нормативно-правових актів щодо питань охорони праці для створення оптимальних і безпечних умов праці на підприємствах, покращення виробничого середовища, підвищення ефективності праці, збереження працездатності та здоров'я працівників. Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Основи техніки безпеки. Основи пожежної та електробезпеки.

2.5. Вибіркові компоненти ОПП (ВК)

За рішенням педагогічної ради коледжу

Податкова система Сутність та види податків. Податкова система і податкова політика. ПДВ. Акциз. Податок на прибуток підприємств. Податок з доходів фізичних осіб. Ресурсне оподаткування. Майнове оподаткування.

Зовнішньоекономічна діяльність Сутність та особливості ЗЕД. Стан і головні напрямки розвитку ЗЕД в Україні. Система регулювання ЗЕД. Митно-тарифне регулювання ЗЕД. Організація і техніка підготовки, укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів. Посередницькі та орендні операції на зовнішніх ринках. Умови платежів, форми розрахунків.

Вступ до спеціальності Структура, зміст, характер і специфіка майбутньої професійної діяльності. Вивчення основних напрямів, концепцій та базових понять економіки.

Основи екології. Екологія, її об'єкт предмет і завдання. Екологічні проблеми атмосфери. Екологічні проблеми літосфери. Екологічні проблеми гідросфери. Економіка природокористування. Екологічна ситуація України та рідного краю.

Основи філософських знань Основні закони, головні поняття, методи і функції, якими оперує філософія. Історичний шлях та процес становлення і розвитку світової і вітчизняної філософії. Питання методології й методики наукових досліджень, дії законів і категорій діалектики в швидкоплинному соціальному середовищі, можливі їх наслідки та філософське обґрунтування. Формування загальноосвітньої, культурної і морально-виховної професійних компетентностей фахівця, що мають розгортатись у ході його суспільної та фахової діяльності, забезпечуючи оптимальну інтеграцію у соціальне середовище, яке будується в межах парадигми пріоритету людських цінностей із метою демократизації людських відносин.

Соціологія Соціологія як наука, її предмет і методи. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи і США. Розвиток соціології в Україні. Організація соціологічних досліджень. Види соціологічних досліджень. Методи соціологічних досліджень. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура суспільства. Особистість у системі соціальних зв'язків. Соціальний статус. Соціальні ролі. Соціологія економічного життя. Соціологія політики і культури. Соціологія релігії. Соціологія молоді та сім'ї. Соціологія конфлікту.

Гроші і кредит Сутність і функції грошей. Грошовий оборот і грошова маса. Грошовий ринок. Грошові системи. Сутність, види та закономірності розвитку інфляції. Валютний ринок та валютні системи. Необхідність і сутність кредиту. Фінансові посередники. Центральні банки. Комерційні банки. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.

Страхові послуги та інвестиційні проєкти Поняття страхових послуг та страхових компаній. Методика опрацювання стратегічного плану розвитку страхових організацій. Порядок формування страхових резервів. Суть інвестиційних проєктів та ризиків.

За вибором здобувача освіти за спеціальністю

Мікроекономіка Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності й поведінка споживача. Попит, пропозиція, їх взаємовідносини. Мікроекономічна модель підприємства. Витрати виробництва. Ринок досконалої конкуренції. Монопольний ринок. Олігополія та монополістична конкуренція. Загальна характеристика факторних ринків.

Дослідження операцій в економіці Розробка й застосування методів знаходження оптимальних рішень на основі математичного моделювання в різних видах діяльності. Взаємозв'язок з системним аналізом, математичним програмуванням і теорією оптимальних рішень.

Макроекономіка Макроекономіка як наука. Макроекономічні показники та їх вимір. Економічне зростання. Макроекономічна рівновага. Макроекономічна нестабільність. Фіскальна макроекономічна політика. Монетарна макроекономічна політика. Зовнішня торгівля і зовнішньоекономічна політика.

Безпека життєдіяльності Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Небезпека. БЖД в системі «Людина – життєве середовище». БЖД в системі «Людина – природне середовище». БЖД в системі «Людина – виробниче середовище». БЖД в системі «Людина – побутове середовище». БЖД в умовах надзвичайних ситуацій.

Страховання Суть, принципи і класифікація страховання. Страхові ризики та їх оцінювання. Страховий ринок. Страховання життя. Медичне страховання та страховання від нещасних випадків. Страховання майна і відповідальність.

Основи підприємництва Загальна характеристика та зміст підприємницької діяльності. Типологія підприємництва. Організаційно-правові форми господарської діяльності підприємств. Партнерські зв'язки та договірні взаємовідносини у підприємстві. Економічний механізм бізнесу. Підприємницький капітал. Стратегії підприємництва. Бізнес-планування в підприємницькій діяльності.

Інвестування Організація та економічні механізми управління інвестиційною діяльністю. Фінансові інвестиції та специфіка їх здійснення. Реальна та інноваційна форми інвестицій. Залучення й використання іноземних інвестицій. Інвестиційне проектування. Оцінка доцільності інвестицій. Інвестиційні ризики. Джерела та форми фінансування інвестиційної діяльності.

Організація власного бізнесу Організація створення бізнесу. Форми організації бізнесу. Організація фінансового забезпечення бізнесу. Організація інфраструктури бізнесу. Організація управління персоналом у бізнесі. Організація роботи з інформацією. Організація укладання комерційних угод. Організація захисту комерційної таємниці. Страховання та управління ризиками в бізнесі. Ділова етика в бізнесі.

Елементи теорії ймовірностей та математична статистика Основні поняття, методи, теореми та формули теорії ймовірностей та математичної статистики. Комплексний статистичний аналіз математичних моделей, що описують реальні явища та процеси.

Пошук роботи і працевлаштування Поняття технології пошуку роботи. Методи пошуку роботи і працевлаштування. Початкові етапи процесу пошуку роботи і працевлаштування. Професійна орієнтація в системі пошуку роботи і працевлаштування. Правила оформлення супровідної документації при пошуку роботи і працевлаштування. Техніка ведення співбесіди із потенційними роботодавцями. Як втриматися на робочому місці.

За уподобанням здобувача освіти

Культурологія Поняття і категорії теорії культури, оволодіння сучасними методами культурологічного аналізу, вивчення історичної специфіки національної культурної традиції та тенденцій сучасних соціокультурних трансформацій як в українській, так і світовій культурі. Головні етапи розвитку світової культури: первісна культура, культура Стародавніх Цивілізацій, культура античного світу, культура Середньовіччя, культура доби Відродження, культура Нового часу, Новітня культура.

Основи психології та етики ділових відносин Вивчення напрямків сучасної психології та галузі психологічних знань. Дослідження та вивчення можливостей людського мозку, стани свідомості, сні та сновидіння. Вивчення психічних процесів людини таких як сприймання, пам'ять, мислення, увага. Розвиток емоцій особистості. Рівнів здібностей. Характер та типи темпераменту. Розв'язання конфліктів та шляхи їх недопущення. Морально психологічні засади управління. Психологія ділового спілкування.

Політологія. Політологія як наука. Політико-правові вчення в історії політичної думки України. Політична влада і політична система суспільства. Політичні партії в політичній системі. Політична свідомість і політична культура. Політичний процес. Взаємозв'язок політології і економіки.

Основи психології сучасної сім'ї. Наукові уявленнями про зміст подружніх стосунків (типи сімей, їх функцій, динаміка подружніх взаємин тощо), особливості застосування методів дослідження у вивченні подружньої взаємодії, формування здатності до критичного осмислення інформації, вироблення нових знань у сфері психології сім'ї та формування навичок їх застосування у професійній діяльності. А також дозволить молодим людям самостійно знайти відповіді на хвилююче їх питання і сприятиме розв'язанню певних, конкретних, життєвих ситуацій.

3. Форма атестації здобувачів освіти

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами фахової передвищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів фахової передвищої освіти.

Атестацію здійснюють відкрито і гласно (публічно). Здобувачі фахової передвищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо-та/або відеофіксацію процесу атестації.

Атестацію осіб, які здобувають освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, здійснює екзаменаційна комісія, склад якої затверджується наказом директора ЗЛФК щороку за поданням випускових циклових комісій. До складу комісії входять голова комісії (з числа представників роботодавців та їх об'єднань) та щонайменше три члени відповідно до Положення про екзаменаційну комісію, затвердженого педагогічною радою коледжу.

Атестацію осіб проводять у формі комплексного кваліфікаційного екзамену. До державної атестації допускаються студенти, які успішно виконали всі вимоги навчального плану зі спеціальності відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня (не мають академічної заборгованості). У випадку, якщо голова циклової комісії не вважає за можливе допустити студента до здачі комплексного кваліфікаційного екзамену, це питання розглядається на засіданні циклової комісії. Протокол засідання циклової комісії подається директору коледжу. Списки студентів, допущених до державної атестації, затверджуються директором і подаються в ДЕК. Комплексний кваліфікаційний екзамен проводиться згідно білетів, розроблених у відповідності з навчальними програмами та вимогами МОН України. Білети розробляються викладачами циклової комісії, затверджуються на засіданні циклової комісії економічних

дисциплін та підписуються головою циклової комісії та заступником директора з навчальної роботи.

Екзаменаційні завдання складаються українською мовою. Екзаменаційні білети включають 25 тестових завдань, одне теоретичне питання та дві задачі. Тестові завдання мають закрити форму: питання та кілька варіантів відповідей, серед яких треба знайти одну правильну. Якщо в тесті не вказано кількість вірних відповідей, то правильною може бути лише одна. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Отже, максимальна кількість балів, набраних за тести може бути 25 балів. Задачі також мають кілька варіантів відповідей, для отримання вірної необхідно провести відповідні розрахунки. Кожна вірна відповідь на задачу та повністю розкриті теоретичне питання оцінюється в 25 балів. Якщо хід вирішення правильний, але невірна відповідь, кількість балів за задачу може бути меншою, в залежності від ступеню її вирішення чи обґрунтування. Так само, якщо не повністю розкриті теоретичне питання. Таким чином, максимальна кількість балів, отриманих на екзамені складає 100. Комплексний кваліфікаційний екзамен проводиться як комплексна перевірка знань студентів за білетами (контрольними завданнями), складеними у повній відповідності до програми державної атестації.

Коледж на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно засвоїла освітньо-професійну програму, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра та присвоює відповідну кваліфікацію, видається диплом фахового молодшого бакалавра встановленого зразка. У дипломі зазначається присвоєна кваліфікація, що складається з інформації про здобутий освітньо-професійний ступінь, спеціальність та освітньо-професійну програму.

4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36			
РН 1	+	+										+								+	+			+									+						
РН 2	+	+	+	+	+				+	+	+		+	+		+	+	+			+	+	+		+			+	+	+	+				+	+	+		
РН 3								+		+		+	+	+	+	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+							+			
РН 4					+		+	+	+		+	+		+	+			+		+		+			+	+	+	+		+									
РН 5					+			+	+		+		+	+	+	+	+	+				+			+	+			+	+							+		
РН 6									+				+				+	+				+	+								+							+	
РН 7					+				+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+				+	+	+	+	+						+		
РН 8										+		+	+			+			+	+	+						+	+	+	+	+								
РН 9					+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+		+			+	+											+		
РН10					+					+		+	+					+		+			+				+	+		+									
РН11												+	+					+		+								+											
РН12					+							+						+	+	+	+			+						+	+							+	
РН13													+					+																					
РН14					+				+	+			+			+	+					+						+	+			+					+	+	
РН 15												+								+	+	+					+	+	+	+	+					+	+		

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	
ЗК 1	+	+		+																	+								+			+	+				
ЗК 2	+	+		+	+		+	+	+		+											+				+	+	+	+				+	+			
ЗК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+		
ЗК 4				+	+			+																		+			+								
ЗК 5		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+		
ЗК 6				+	+	+	+					+		+									+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	
ЗК 7				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+		
ЗК 8			+	+	+		+	+			+	+	+										+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	
СК 1				+				+	+	+	+				+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	
СК 2				+				+	+	+	+				+	+	+	+							+	+	+	+	+	+						+	
СК 3				+				+	+						+	+	+					+					+	+	+						+		
СК 4								+		+	+						+											+									
СК 5								+	+	+	+				+	+	+					+			+	+	+	+	+	+					+	+	
СК 6						+		+					+	+	+	+						+									+				+		
СК 7								+	+	+			+	+	+	+						+			+	+			+	+							
СК 8				+				+				+	+	+	+	+		+	+	+	+	+								+	+						
СК 9				+				+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+						+		

**Перелік вибіркових дисциплін студентами за
ОПП «Економіка»
спеціальності 051 Економіка ОКС «фаховий молодший бакалавр»**

№ з/п	Код н\д по ООП	Дисципліна	Кількість годин/кредитів	Семестр вивчення	Примітка
<i>За спеціальністю</i>					
I	ВК 1	1. Мікроекономіка	2,0	VI	Обрати 1 дисципліну
	ВК 2	2. Дослідження операцій в економіці	2,0	VI	
II	ВК 3	1. Макроекономіка	1,5	VI	Обрати 1 дисципліну
	ВК 4	2. Основи підприємництва	1,5	VI	
III	ВК 5	1. Інвестування	1,5	VI	Обрати 1 дисципліну
	ВК 6	2. Пошук роботи і працевлаштування	1,5	VI	
IV	ВК 7	1. Безпека життєдіяльності	1,5	II	Обрати 1 дисципліну
	ВК 8	2. Організація власного бізнесу	1,5	II	
V	ВК 9	1. Страхування	1,5	V	Обрати 1 дисципліну
	ВК 10	2. Елементи теорії ймовірності та математична статистика	1,5	V	
<i>За уподобанням студента</i>					
I	ВКУ 11	1. Культурологія	1,5	II	Обрати 1 дисципліну
	ВКУ 12	2. Політологія	1,5	II	
II	ВКУ 13	1. Основи психології та етика ділових відносин	1,5	IV	Обрати 1 дисципліну
	ВКУ 14	2. Основи психології сучасної сім'ї	1,5	IV	